

ความพึงพอใจในการทำงานของผู้บริหารโรงเรียนและวิทยาลัย
ในสังกัดกรมอาชีวศึกษา

นางปรานี อารยะศาสตร์

ศูนย์วิจัยทรัพยากร

007075

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยาลัยพณิชยการ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคตามหลักสูตร ปริญญาตรีศาสตรมหาบัณฑิต

แผนกวิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2519

I1649734x

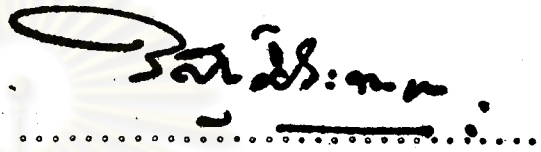
JOB SATISFACTION OF VOCATIONAL
INSTITUTE ADMINISTRATORS

Mrs. Pranee Arayasastra

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Educational Administration
Graduate School
Chulalongkorn University

1976

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการ ทว ววิทยานิพนธ์

 ประธานกรรมการ

 กรรมการ

 กรรมการ

อาจารย์ควบคุมการวิจัย ศาสตราจารย์ ดร. ชนุ แสงศักดิ์

ศูนย์วิทยุโทรพยากรณ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์

6
/ความพึงพอใจในการทำงานของผู้บริหารโรงเรียนและวิทยาลัย ในสังกัดกรมอาชีวศึกษา

ชื่อ

นางปราณี อารยะศาสตร์

แผนกวิชา

บริหารการศึกษา

ปีการศึกษา

2518

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจและไม่พึงพอใจในการทำงานของผู้บริหารโรงเรียน และวิทยาลัยอาชีวศึกษา
  2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความพึงพอใจและไม่พึงพอใจในการทำงานของผู้บริหารระดับโรงเรียน และระดับวิทยาลัยอาชีวศึกษา
  3. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความพึงพอใจและไม่พึงพอใจในการทำงานของผู้บริหารแยกตามลักษณะวิชาที่สอนของสถานศึกษา
  4. เพื่อศึกษาอันับความสำคัญที่ก่อให้เกิดความพึงพอใจในการทำงานของผู้บริหาร
- คามอุดมคติ

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องนี้ได้ทำการค้นคว้าจากเอกสาร การสัมภาษณ์ผู้บริหาร และ
 สร้างแบบสอบถาม โดยให้ผู้บริหารระดับโรงเรียนและวิทยาลัย ทั้งในสวนกลางและ
 สวนภูมิภาคเป็นประชากร จำนวนทั้งสิ้น 163 คน แยกเป็นผู้บริหารระดับโรงเรียน
 136 คน ผู้บริหารระดับวิทยาลัย 27 คน ทฤษฎีที่ใช้ในการสร้างแบบสอบถามใช้ทฤษฎี
 จูงใจ - คำจูง (The Motivation - Hygiene Theory) ของ เฟรดเดอริก
 เฮอรัลด์เบอร์ก (Frederick Herzberg)

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และทดสอบเปรียบเทียบ
 โดยใช้ ค่าสัมประสิทธิ์ของความแปรปรวน (Coefficient of variation)

สรุปผลการวิจัย

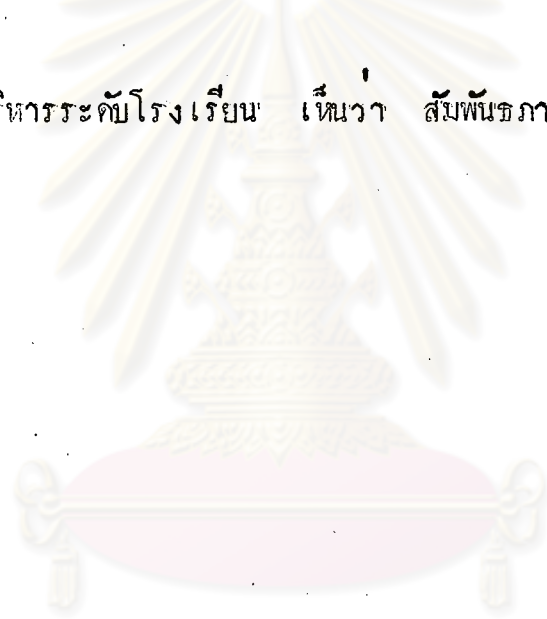
1. ความพึงพอใจในการทำงานของผู้บริหารทั้งระดับโรงเรียน และผู้บริหาร
 ระดับวิทยาลัยอยู่ในระดับปานกลาง และความพอใจต่อบัณฑิตต่าง ๆ ภายในกลุ่มแตกต่างกัน
2. ความพึงพอใจในการทำงานของผู้บริหารระดับวิทยาลัยสูงกว่าความพึงพอใจ
 การทำงานของผู้บริหารระดับโรงเรียน
3. ความพึงพอใจในการทำงานของผู้บริหารสถานศึกษาวิชาชีพต่าง ๆ อยู่ใน
 ระดับใกล้เคียงกัน ยกเว้น กลุ่มวิทยาลัยเทคนิคที่มีความพอใจในบัณฑิตต่าง ๆ สูง
 กว่ากลุ่มอื่น
4. ความพอใจในการทำงานที่ผู้บริหารทั้ง 2 ระดับ มีความเห็นตรงกัน คือ
 เรื่อง ความมั่นคงในการทำงานเป็นอันดับสูงสุด รองลงมา ได้แก่ เรื่อง ลักษณะ
 ของงาน ความรับผิดชอบ และความสัมพันธ์กับร่วมงานตามลำดับ
5. ความพอใจในอ้อมมีผลตรงกับความไม่พอใจในการทำงานของผู้บริหารทั้ง 2

ระดับ ในปัจจุบัน เรื่อง เงินเดือน และผลประโยชน์เกื้อกูล อยู่ในอันดับต่ำสุด
สูงขึ้นมา ไต่แก เรื่อง สภาพการทำงาน นโยบายการบริหารงาน และความสัม-
พันธ์กับชุมชนด้วย

6. ในการบริหารงานตามอุดมคติของผู้บริหารทั้ง 2 ระดับ มีความเห็นตรงกัน
ว่า เงินเดือนและค่าแห่งเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุด ในส่วนที่แตกต่างกัน คือ

6.1 ผู้บริหารระดับวิทยาลัย เห็นว่า ความสำเร็จในการทำงานเป็น
ปัจจัยจูงใจที่สำคัญที่สุด

6.2 ผู้บริหารระดับโรงเรียน เห็นว่า สัมพันธภาพระหว่างผู้ร่วมงาน
สำคัญที่สุด

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title   Job satisfaction of Vocational Institute
                                 Administrators

Name   Mrs. Pranee Arayasastra

Department   Educational Administration

Academic Year   1975

ABSTRACT

The Purpose of the research

1. To study the level of job satisfaction and job dissatisfaction of vocational school and college administrators.
2. To study and compare the job satisfaction and job dissatisfaction of school and college administrators.
3. To study and compare the satisfaction and dissatisfaction of educational institution administrators according to nature of vocational trade subjects
4. To study the level of significant factors of satisfaction according to ideal of administrators.

Methods of Research

The study and research are based on document, interviews with administrators, and questionnaires sending to 163 school and college administrators as population in the central and provincial areas. This number comprise of 136 school administrators and 27

college administrators. Structure of the questionnaire is based on the Motivation - Hygiene theory of Frederick Herzberg. Statistical method in the analysis of data involve percentage, mean and Coefficient of variation.

The research conclusion

1. Job satisfaction of both school and college administrators is in between low and high degree. However difference of satisfaction within each group is minimal.
2. Job satisfaction of college administrators is higher than that of school administrators.
3. Job satisfaction of vocational college administrators is about the same level, except for the commercial college group which show higher satisfaction in varies factors than other groups.
4. There is a consensus of opinion regarding job satisfaction of the two levels of administrators, viz, job security, work itself, responsibility and relationship with staff.
5. Less satisfaction, which, more or less, means job dissatisfaction of both level of administrator, is shown in hygiene factors, namely salary and other fringe benefits in the lowest level. Next from these are working conditions, policy of administration and relationship with supervisors.
6. In the ideal administration, there is a consensus of opinions of the two levels of administrators that salary and position rank are less important to their satisfaction. However, there are some difference realize that between the two levels.
  - 6.1 College administrators think that work achievement is the highest motivation factor.
  - 6.2 School administrators believe that the most important factor for job satisfaction is the good relationship among work associates.

กติกกรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้โดยดี เนื่องจาก ผู้วิจัยได้รับความร่วมมือช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากคณาจารย์หลายท่าน คือ

ดร. ธนุ แสงศักดิ์ ผู้อำนวยการกองวิทยาลัย กรมอาชีวศึกษา ซึ่งเป็นอาจารย์ควบคุมการวิจัย ไคกรุณาให้คำแนะนำช่วยเหลือ แก้ไข ขอบปรองต่าง ๆ อย่างกตสัค

ผุวยศาสตราจารย์ สุภาพ วาดเขียน และคณาจารย์ในแผนกบริหารการศึกษา ไคกรุณาให้คำปรึกษาในการวิจัย และขอขอบคุณผู้บริหารโรงเรียน และวิทยาลัยในสังกัดกรมอาชีวศึกษาทุกท่าน ที่ไคกรุณาออกแบบสอบถาม เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัยซาบซึ้งในความกรุณาจากทุกท่าน และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้
นกว

ปรานี อารยะศาสตร์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ช
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
รายการตารางประกอบ	ฐ
บทที่	
1 บทนำ	1
ภูมิหลังของการวิจัย	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	8
ขอบเขตของการวิจัย	9
ความหมายของคำบางคำที่ใช้ในการวิจัย	9
ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัยนี้	14
วิธีดำเนินการวิจัยหรือ แผนการวิจัย	14
2 ทฤษฎี เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	18
ความหมายของความพึงพอใจในการทำงาน	18
ทฤษฎีพื้นฐานในการวิจัย	21
ทฤษฎีที่ใช้ในการสร้างแบบสอบถาม	31
ทฤษฎี และงานวิจัยอื่นที่เกี่ยวข้อง	53
3 วิธีดำเนินการวิจัย และการรวบรวมข้อมูล	57
สมมติฐานในการวิจัย	57
กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัย	58

บทที่

หน้า

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	61
การเก็บรวบรวมข้อมูล	65
การวิเคราะห์ข้อมูล	68
ลำดับขั้นในการเสนอข้อมูล	70

4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัว	74
การวิเคราะห์ความพึงพอใจ และไม่พึงพอใจของผู้บริหาร ระดับโรงเรียน และระดับวิทยาลัย	79
วิเคราะห์เปรียบเทียบความพึงพอใจ และไม่พึงพอใจของ ผู้บริหารระดับโรงเรียน และวิทยาลัย แยกกลุ่มแต่ละวิชาชีพ	89
วิเคราะห์อันตรัยความสำคัญต่อปัจจัยที่ก่อให้เกิดความพึงพอ ใจในการทำงานตามอุดมคติของผู้บริหาร	105
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	110

5 สรุปผลการวิจัย อภิปราย และขอเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย	116
อภิปรายผลการวิจัย	120
ขอเสนอแนะในการตอบสนองของกรมพอใจของผู้บริหาร	130
ขอเสนอแนะเกี่ยวกับการวิจัยเพิ่มเติม	133

บรรณานุกรม 134

ภาคผนวก 141

ประวัติการศึกษา 164

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนผู้บริหารที่ตอบแบบสอบถามกับจำนวนเต็ม	60
2	จำนวนผู้บริหารที่ตอบแบบสอบถามกลับคืน	67
3	จำนวนผู้บริหารในระดับโรงเรียน และวิทยาลัยแยกตามเพศ	74
4	จำนวนผู้บริหารในระดับโรงเรียน และวิทยาลัยแยกตามวุฒิ	75
5	จำนวนผู้บริหารในระดับโรงเรียน และวิทยาลัยแยกตามอายุ	76
6	จำนวนผู้บริหารในระดับโรงเรียน และวิทยาลัยแยกตามอายุ ราชการ	77
7	จำนวนผู้บริหารในระดับโรงเรียน และวิทยาลัยแยกตามเวลา ที่ดำรงตำแหน่งปัจจุบัน	78
8	ดัชนีความพอใจในการทำงานของผู้บริหารระดับโรงเรียน อาชีวศึกษา	80
9	ดัชนีความพอใจในการทำงานของผู้บริหารระดับวิทยาลัย อาชีวศึกษา	81
10	เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารระดับโรงเรียน และ ระดับวิทยาลัย ที่มีต่อองค์ประกอบที่เป็นสิ่งจูงใจและสิ่งค้ำจุน	82
11	เปรียบเทียบดัชนีความพอใจขององค์ประกอบที่เป็นสิ่งจูงใจ และสิ่งค้ำจุนของผู้บริหารระดับโรงเรียนและระดับวิทยาลัย	85
12	เปรียบเทียบความไม่พอใจของผู้บริหารทั้งระดับโรงเรียน และระดับวิทยาลัย	87

13	เปรียบเทียบอันค้ำความพอใจขององค์ประกอบที่เป็นสิ่งจูงใจ และค่าจูง ของผู้บริหารแยกกลุ่มระดับโรงเรียน และแยก กลุ่มระดับวิทยาลัย	90
14	เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารระดับโรงเรียน และ ระดับวิทยาลัยที่มีต่อองค์ประกอบที่เป็นสิ่งจูงใจ และค่าจูง ตามความสัมพันธ์ของความแปรปรวน	95
15	อันค้ำความพอใจในการทำงานของผู้บริหารกลุ่มโรงเรียน การช่าง อุตสาหกรรม	99
16	อันค้ำความพอใจในการทำงานของผู้บริหารกลุ่มโรงเรียน อาชีวศึกษา	100
17	อันค้ำความพอใจในการทำงานของผู้บริหารกลุ่มโรงเรียน เกษตรกรรม	101
18	อันค้ำความพอใจในการทำงานของผู้บริหารกลุ่มวิทยาลัย ช่าง อุตสาหกรรม	102
19	อันค้ำความพอใจในการทำงานของผู้บริหารกลุ่มวิทยาลัย เกษตรกรรม	103
20	อันค้ำความพอใจในการทำงานของผู้บริหารกลุ่มวิทยาลัย พาณิชยกรรม	104
21	อันค้ำความสำคัญของปัจจัยที่ทำให้เกิดความพอใจในการทำงาน 9 ปัจจัย	106

รายการกราฟประกอบ

รูปภาพที่

หน้า

1	กราฟแท่ง เปรียบเทียบความพอใจของผู้บริหารทั้งระดับ โรงเรียน และวิทยาลัยตอองค์ประกอบที่เป็นสิ่งจูงใจ 91
2	กราฟแท่ง เปรียบเทียบความพอใจของผู้บริหารทั้งระดับ โรงเรียน และระดับวิทยาลัยตอองค์ประกอบที่เป็นสิ่งจูงใจ 92
3	กราฟแท่ง แสดงอันดับความสำคัญของปัจจัยที่ก่อให้เกิดความ พึงพอใจในการทำงานตามอุดมคติของผู้บริหาร 107

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย